

	Tilsynsrapport etter samtidig tilsyn ved Nes Renseanlegg	RAPPORT NR. nr/år
---	---	----------------------------------

Postadresse: 3540 Nesbyen **Dato for tilsynet:** 29.04.2008

Besøksadresse: Nesbyen

Organisasjonsnr:

Regelverk: Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeide i virksomheter (Internkontrollforskriften)
Forurensningsloven med forskrifter
Arbeidsmiljøloven med forskrifter
Lov om tilsyn med elektrisk anlegg og elektrisk utstyr med forskrifter
Brann- og eksplosjonsvern med forskrifter

Kommune: Nes

Rapportdato: 19.05.2008

Tilstede fra virksomheten: Tor Dalevold, leder teknisk drift
Oddvar Liodden, driftsoperatør
Jan Halvor Brøto, driftsoperatør
Oddvar Bringø, verneombud

Tilstede fra Tilsynsmyndighetenes kontrollgruppe: Gunnar Lagmandokk, Brannsjef
Frode Sørensen, DLE
Håkon Dalen, Fylkesmannen
Unni Hauk Bjerkeli, Arbeidstilsynet

Kontaktperson i virksomheten: Tor Dalevold, leder teknisk drift

Rapportens innhold :

Denne rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble avdekket/konstatert ved tilsyn i virksomheten 29.04.2008. Tema for tilsynet var virksomhetens helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Det ble lagt særlig vekt på hvor godt virksomheten kunne dokumentere hvordan farer og problemer blir kartlagt og risikovurdert, og på hvilke tiltak som har blitt iverksatt på grunnlag av egenaktiviteter innenfor helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet.

Hovedkonklusjon: Verifikasjonen påviste 17 avvik og 0 anmerkninger. Mange av avvikene retter seg mot manglende dokumentasjon. Dette var noe virksomheten var klar over ville komme frem under tilsynet. Skifte av arbeidstakere og for få ansatte var blant annet årsaken til dette. Virksomheten oppnådde svært gode renseeffekt for fosfor i 2007, med et gjennomsnitt på 97%.

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter tilsyn ved Nes renseanlegg 29.04.2008. Verifikasjonen inngår som en del av de planlagte og samtidige tilsyn i regionen for 2008.

Formålet med tilsynet er å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Tilsynsmyndigheten fokuserer spesielt på områder som har betydning for virksomhetens praktiske gjennomføring av internkontroll (HMS).

Tilsynet omfattet bl.a. undersøkelse av om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende.
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt.
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammer som myndighetene har satt.

Tilsynet ble gjennomført ved granskning av de dokumenter som beskriver de helse-, miljø- og sikkerhetsaktiviteter som virksomheten skal utføre og dokumentere. Granskningen ble gjennomført i møte med sentralt plasserte personer i organisasjonen.

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som er avdekket under tilsynet.

- AVVIK defineres som overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.
- ANMERKNING er forhold som ikke omfattes av definisjon for avvik, men som tilsynsmyndighetene mener det er riktig å påpeke for å ivareta helse-, miljø og sikkerhet.

2. Dokumentunderlag

- Aktuelle lover og forskrifter
- Dokumentasjon etter tidligere tilsyn som tilsynsetatene har gjennomført i virksomheten
- Virksomhetens egen fremlagte dokumentasjon knyttet til daglig drift og forhold av betydning for helse, miljø og sikkerhet.
- Anleggets utslippstillatelse

Særlig aktuelle lover og forskrifter:

Arbeidsmiljøloven med forskrifter

Lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr med forskrifter

Brann- og eksplosjonsvernloven med forskrift

Lov om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven)

3. Avvik

Avvik 1.

Virksomheten kunne ikke dokumentere at det er foretatt kartlegginger av farer og problemer og på denne bakgrunn vurdert risiko, samt utarbeidet planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften), bestillingsnr. 544 § 5 annet ledd punkt 6.

Kommentarer:

Alle fire tilsynsetatene stiller samme krav i forholdt til at virksomheten skal kunne dokumentere på hvilken måte det er foretatt kartlegginger, risikovurderinger og utarbeidet planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Det ble ikke fremlagt slik dokumentasjon for de deltagende etater.

Avvik 2.

Virksomheten kunne ikke fremlegge dokumentasjon på et avvikssystem som fanger opp og avdekker feil og mangler slik at virksomheten blir i stand til å rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften), bestillingsnr. 544 § 5 annet ledd punkt 7.

Begrunnelse:

Virksomheten må kunne dokumentere at det blir iverksatt systematiske rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (avvikshåndtering). Det må kunne fremlegges avviksmeldinger/dokumentasjon som viser at feil og mangler blir fanget opp, rettet opp og at tiltak gjennomføres slik at fare for gjentakelse ikke oppstår. Flere av avvikspunktene nedenfor skal blant annet kunne fanges opp i et god og fungerende helse-, miljø- og sikkerhetssystem.

Avvik 3.

Virksomheten kunne ikke fremlegge dokumentasjon på at det er utarbeidet et system for overvåking og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften), bestillingsnr. 544 § 5 annet ledd punkt 8.

Begrunnelse:

Virksomheten må kunne fremlegge dokumentasjon som viser at det blir foretatt systematisk overvåking og gjennomgang (revidering) av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt og at det blir gjort korrigerende tiltak hvis nødvendig.

Avvik 4.

Virksomheten kunne ikke dokumentere på hvilken måte arbeidstakerne har fått tilstrekkelig kunnskaper og ferdigheter i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet, herunder informasjon om endringer.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften), bestillingsnr. 544 § 5 annet ledd punkt 2.

Begrunnelse:

Virksomheten må sørge for at arbeidstakerne har tilstrekkelig kunnskaper og ferdigheter i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid, herunder informasjon om endringer. Det er viktig at de ansatte deltar i HMS-arbeidet slik at de har kjennskap til sine plikter/oppgaver i forbindelse med blant annet å følge de rutiner som virksomheten har utarbeidet og å dokumenter at disse blir fulgt. For eksempel skriftlige avviksmeldinger.

Avvik 5

Nesbyen avløpsanlegg tilfredsstilte ikke sekundærrensekravet i 2006 og i 2007. Virksomheten kunne ikke dokumentere skriftlig avviksbehandling av forholdet.

Avvik fra:

Forskrift nr. 1127 av 12. juni 1996 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 2. ledd punkt 7, jmfør forurensningsforskriften §§ 14-2 og 14-13.

Begrunnelse/Kommentarer:

Ifølge forurensningsforskriften §§ 14-2 og 14-13 og kommentarer til forurensningsforskriften fra Statens forurensningstilsyn (se www.sft.no - Regelverk) tilfredsstilles sekundærrensekravet hvis konsentrasjonskravet til BOF_5 og renseseffektkravet til KOF_{Cr} etterkommes, og motsatt. Ved Nesbyen avløpsanlegg ble renseseffektkravene til BOF_5 og KOF_{Cr} etterkommet i 2006 og 2007. Konsentrasjonskravene ble ikke etterkommet (se anleggets kontrollprøver). En generell trend i kontrollprøvene fra 2006 og 2007 er at renseseffekten for organisk stoff var bra, men at innløps- og utløpskonsentrasjonene var relativt høye. Ved inspeksjonen sa virksomhetens representanter at dette hovedsakelig kunne skyldes to forhold. For det første får renseanlegget lite fremmedvann inn på anlegget. Unntaket er perioder med flom. Mesteparten av året er derfor avløpsvannet inn på anlegget lite fortynnet med fremmedvann. For det andre mottar Nesbyen renseanlegg mye slam fra andre avløpsanlegg i regionen. Dette slammet sendes inn på anlegget via innløpsledningen før stedet hvor det tas prøver av innløpsvannet, og bidrar til å øke konsentrasjonen av organisk stoff.

Sekundærrensekravet ble overskredet med liten margin i 2007. Renseeffektkravet til BOF_5 ble overholdt, men 3. høyeste utløpskonsentrasjon av KOF_{Cr} var 130 mg/l (krav: 125 mg/l). Tilfredsstillelse av sekundærrensekravet uten at større utbedringer gjøres ser derfor ut til å være innen rekkevidde for virksomheten. Virksomheten må sørge for at sekundærrensekravet tilfredsstilles fremover, og at eventuelle fremtidige avvik blir avviksbehandlet i samsvar med internkontrollforskriften.

Avvik 6

Virksomheten kunne ikke vise at vannprøvetakerne tok mengdeproporsjonale vannprøver.

Avvik fra:

Forskrift nr. 1127 av 12. juni 1996 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 3. ledd, jmfør forurensningsforskriften § 14-11, 2. ledd.

Begrunnelse/kommentarer:

Vannprøver skal tas ved hjelp av et automatisk, mengdeproporsjonalt prøvetakingssystem (se forurensningsforskriften § 14-11). Ved inspeksjonen kunne virksomhetens representanter ikke vise at prøvetakerne for inn- og utløpsvann ved anlegget tok mengdeproporsjonale vannprøver. Virksomheten må få klarhet i dette, og sørge for å være sikker på at fremtidige vannprøver tas mengdeproporsjonalt.

Avvik 7

Virksomheter har ikke etablert et oppdatert stoffkartotek som omfatter de helsefarlige stoffer som til enhver tid håndteres i virksomheten.

Avvik fra:

Forskrift om Oppbygging og bruk av stoffkartotek for helsefarlige stoffer i virksomheter (stoffkartotekforskriften), bestillingsnr. 565 §§ 5 og 6.

Begrunnelse:

Det skal være HMS-datablader på alle helsefarlige stoffer/kjemikalier som benyttes ved virksomheten. Stoffkartoteket skal, når dette er utarbeidet, være lett tilgjengelig for de ansatte og de ansatte skal ha opplæring i bruk av kartoteket/HMS-databladene.

Avvik 8

En ansatt i virksomheten har ikke fått tilbud om relevant vaksinasjon.

Avvik fra:

Forskrift om vern mot eksponering for biologiske faktorer (bakterier, virus, sopp m.m.) på arbeidsplassen (Forskrift om biologiske faktorer), bestillingsnr. 550 § 10 bokstad d.

Begrunnelse:

Arbeidsgiveren skal sørge for at arbeidstakerne tilbys sikker og effektiv vaksinasjon mot biologiske faktorer de kan bli eksponert for. Berørte arbeidstakere skal gis informasjon om fordeler og ulemper ved å la seg vaksinere. Arbeidsgiver skal dekke utgiftene ved vaksinasjon.

Avvik 9

Stikkontakt i vindfang var ikke betryggende festet.

Avvik fra:

Forskrift for elektriske lavspenningsanlegg §§ 36 og 9.

Avvik 10

Stikkontakt var ikke betryggende festet i lamperom.

Avvik fra:

Forskrift for elektriske lavspenningsanlegg §§ 36 og 9.

Avvik 11

I sikringsskap var signal for varsling av jordfeil ikke hørbart/synlig.

Avvik fra:

Forskrift om elektriske lavspenningsanlegg §§ 10, 20 og 21.

Avvik 12

Kabelbru over innløpskum. Kabelen/ledningen hadde ikke akseptert avslutning.

Avvik fra:

Forskrift for elektriske lavspenningsanlegg § 20.

Avvik 13

Kabler i rørdeler rom var ikke betryggende festet.

Avvik fra:

Forskrift for elektriske lavspenningsanlegg §§ 16 og 28.

Avvik 14

I ventilasjonsrom var ikke kabelinnføring i sikringsskapet i samsvar med krav i forskrift. For eksempel bevegelig ledning gjennom hull i sikringsskapdør.

Avvik fra:

Forskrift for elektriske lavspenningsanlegg §§ 10 og 28.

Avvik 15

Alle nødvendige utjevningsforbindelser var ikke lagt, (kabelbruer, ventilasjonsrør osv.).

Avvik fra:

Forskrift for elektriske lavspenningsanlegg §§ 10, 16, 19 og 21.

Avvik 16

Det er ikke oppnevnt brannvernleder som skal ivareta brannvernet for renseanlegget.

Avvik fra:

Forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn, § 3-2.

Kommentarer:

Brannvernleder må ha kvalifikasjoner som står i forhold til objektets risiko og kompleksitet. Han må ha tilstrekkelig kunnskap om brannvernlovgivningen og om de branntekniske og organisatoriske forhold i objektet. Brannvernleder er byggeiers representant og kan i utgangspunktet ivareta flere kommunale brannobjekt.

Avvik 17

Rommet der det oppbevares gass under trykk må merkes bedre.

Kommentarer:

I tillegg til utvendig dør må døra fra renseanlegget også merkes.

5. Diverse:

Endringer i regelverk

Virksomheten ble informert om kommende endringer i forurensningsregelverket. Endringene gjelder forurensningsforskriften §§ 14-5 om driftstid for utslipp fra overløp og 14-11 om akkreditering av prøvetaking. Ifølge virksomhetens representanter har de god kontroll på registrering av driftstid for overløp. Virksomheten arbeider med å få innført akkreditert prøvetaking før 1. januar 2009.

PCB

Ifølge virksomhetens representanter er alle innendørs lysrørarmatur med PCB-holdige kondensatorer fjernet fra Nesbyen avløpsanlegg. Virksomheten har fortsatt lysrørarmatur med PCB-holdige kondensatorer i drift utendørs, men disse skal fjernes innen fristen (1. juli 2008). Isolerglassruter med PCB er fortsatt lovlig i bruk, men de skal merkes som PCB-holdige. Virksomheten hadde ved inspeksjonen ikke merket aktuelle vinduer, men de hadde planlagt å merke dem.

Gebyr for inspeksjon:

Fylkesmannen er fra 1. august 2007 pålagt å kreve gebyr for gjennomførte inspeksjoner i virksomheter med tillatelse etter forurensningsloven. Nesbyen avløpsanlegg er plassert i risikoklasse 3. Dette innebærer at virksomheten skal betale kr 10 500 i gebyr for inspeksjonen, jamfør

forurensningsforskriften § 39-6. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

6. Oppsummering:

Ved oppsummeringsmøte ble avvik og anmerkninger gjennomgått og prioriteringer av tiltak drøftet. Det var enighet om at man finner løsninger for å forbedre systemet for å ivareta helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet i kommunen med utgangspunkt i rapporten og vil sørge for systematisk å vedlikeholde egne rutiner for helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet til enhver tid. Det ble enighet om at handlingsplan som nevnt nedenfor ikke skulle inneha tiltak med frist utover **01.10.2008**.

Tilbakemelding:

Tilsynsetaten ber om en skriftlig tilbakemelding innen **3 uker** om hvordan avvik og anmerkninger vil bli rettet (Handlingsplan som inneholder type tiltak og når planlagte tiltak forventes gjennomført).

Foreligger ikke en tilfredsstillende tilbakemelding innen fristen utløp vil tilsynsmyndigheten fatte **vedtak om pålegg**.

For Arbeidstilsynet Indre Østland

Jan Wulfsberg Muggerud
Tilsynsleder

Unni Hauk Bjerkeli
seniorinspektør

Kopi til tilsynsdeltakere fra de andre etatene

Vedlegg

Adresse for tilbakemelding fra virksomheten:

Arbeidstilsynet Indre Østland
Postboks 4193
2307 HAMAR

Kontaktpersoner for fagspørsmål etter tilsynet:

Navn	E-post	Tlf. sentralb.	Direkte tlf Mobil	Telefaks
Gunnar Lagmandokk	Gunnar.lagmandokk@nes- bu.kommune.no	32 06 83 00	32 06 83 41 905 97 830	32 06 83 22
Frode Sørensen	frode.sorensen@hallingdal- kraftnett.no	32 08 71 00		32 08 71 50
Håkon Dalen	Dalen Håkon [hda@fmbu.no]	32 26 68 00	32 26 68 26 41 47 23 61	32 26 68 52 41 47 23 61
Unni Hauk Bjerkeli	Unni.bjerkeli@atil.no	815 48 222	97 17 10 89	32 81 20 85